

Народна Сила

LA FORCE NATIONALE.

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА И ЛИТЕРАТУРА.

Вѣстникъ „НАРОДНА СИЛА“
ИЗЛИЗА

Единъ пѣтъ въ седмицата.

Събота.

Цѣната му е:

ЗА	ГОДИНА	10	ЛЕВА
ЗА	1/2	5	"
ЗА	1/4	3	"

ЕДИНЪ БРОЙ 25 СТОТИНКИ.

Волята е сила

Безъ сила нима	Безъ свобода нима
свобода.	животъ.

Писма, ръкописи, статии и пари се испращатъ до администрацията на вѣстникътъ.

За обявления се плаща по 15 ст. нрѣдъ за първо печатание, а за гѣтко по вторяние по 10 ст.

Неплатени писма не се приематъ.

Ръкописи назадъ не се връщатъ.

ЕДИНЪ БРОЙ 25 СТОТИНКИ.

Плѣвень, 25 Януарий 1890 год.

Минжлѣтъ ведѣля бѣхъ сж стекли, гласнитѣ отъ цѣлото ни окръжие, въ градътъ за да избержтъ изъ по мѣжду си челоуѣци за Сждебни Засѣдатели. —

Спорѣдъ по минжлогодишнитѣ избори за Сждебни Засѣдатели, ний мисляхме, че и тази година не щѣтъ, да ся притекжтъ сичкитѣ гласни въ опредѣлениятъ день за да си даджтъ гласътъ за въпросната цѣль; нѣ какво не бѣше нашето удивление, когато видѣхме, че почти сичкитѣ гласни (отъ Градътъ и селата) и отъ двѣтъ околии отъ Плѣвненското окръжие ся притекохж, да изпълнятъ своятъ дългъ и да упражнятъ своето право въ това отношение? Отъ тѣхното присѣдствие, ний заключаваме, че нашитѣ съотечественници, разбиратъ вече добре значението на тия избори и имъ даватъ съответствующата важность; Та за това посрѣдъ зима безъ да глѣдатъ нито, на лошото врѣмѣ, нито на разстоянието, което ся простира мѣжду тѣхнитѣ жилища и градътъ, ся притекохж, да упражнятъ едно свое, отъ доволна значителна важность, политическо, право. Ний ги поздравляваме за това имъ поведѣние по въпросътъ, за когото ни е думата.

Сичкитѣ дѣйствия по въпроснитѣ избори ся извршихж тѣй рѣдовно, тихо и мирно, чтото който е билъ зритель върху фазитѣ прѣзъ които прѣминувахж тия избори, би ся въсхитилъ отъ тѣхъ; пакъ даже и най идеалиститѣ конституционисти бихж останжли доволни (отъ тѣхъ).

Едно врѣме нѣкои отъ нашитѣ братия Българи имахж едно криво понятие за Сждебниятъ засѣдател, като мисляхж, че тая служба е единъ особенъ родъ правителствена тяготба и за да ся избавятъ отъ нея дирахж всевъзможни причини; въ настояще врѣме, обаче, работата ся измени съвършено. — Днеска сѣки ся увѣри, че въ рѣцетѣ на Сждебниятъ Засѣдател ся повѣржава животътъ, честъта и имотътъ на сички обвиняеми въ по тѣжки прѣстѣпления и отъ него ся иска чтото той, да ся произнесе върху виновностьта, или невинностьта на много души. — Толкова по вече, че той

(Сждебниятъ Засѣдалъ) ся произнася по съвѣсть, сир. само по своето убѣждение. Тия дни, единъ отъ нашитѣ приятели ни събщи, че сичкитѣ лица избрани за Сждебни Засѣдатели въ нашето окръжие биле принадлежали на политическата партия (безъ исключение) на която корифейтѣ сж днеска на власть — сир. *все наши съмислѣвници*. — То добро. — Въ дѣйствителность обаче, ний ще кажимъ, че това обстоятелство, нѣма никакво друго значение за насъ, освѣнъ да ни даде едно понятие, че *народътъ е разбралъ добре какви сж хората, които управляватъ днеска България и че иматъ нѣколко довѣрие въ нѣкъ, та за тѣхъ повѣрива и тая мисия (за Сждебни Засѣдатели) въ рѣцетѣ на хора отъ сжщата партия.* Ний казахме, че това обстоятелство нѣма голѣмо значение за насъ именно, за това, защото вѣрваме че сѣки челоуѣкъ като има съвѣсть, то ся разбира само по себѣ, че той кога е повиканъ въ Сждилището, да ся произнесе по нѣкое углавно дѣло, ще изврши тая си миссия така, както му диктува съвѣстьта, безъ да гледа *къмъ коя партия принадлежи обвиняемиятъ по него дѣло.*

Ний поздравляваме нашитѣ Сждебни Засѣдатели, като имъ желаемъ чтото Всѣвишниятъ да ги надарѣ съ животъ и здравие и имъ вдѣхне *божественно правосудие*, което, да раздаватъ (кога ся повикани) всѣки му, безъ да ся увличятъ отъ никакви страсти и безъ да ся оставятъ да ся вляжжтъ отъ нѣкакви партизанни или други подобни; защото трѣбва да знаятъ, че съвѣстьта е най страшниятъ Сждия, който сѣди скритъ, въ сърдцето на челоуѣка и който постоянно ще го мжчи, ако той (челоуѣкътъ, Сждебниятъ Засѣдател) ся отбие отъ правиятъ и истиненъ пѣтъ, който води къмъ истинната. — Къмъ правдата.

Чужденцитѣ въ България.

Въ първиятъ си брой на нашиятъ листъ като говорихме за *Свободата*, казахме че принципътъ на *Политическото Равенство* дава право на сѣки българинъ, да вземе уча-

тие въ управлението на Българската държавя, като му се повѣри една частъ отъ управителната власть, съобразно съ неговитѣ способности и съгласно конституционниятъ принципъ, който гласи, че свободнитѣ народи управляватъ сами себѣ си — сами своятъ си народъ. — Другояче е и не мислимо да бжде защото не би било *естественно*. — И дѣйствително, *кой* би ся погрижилъ и потрудилъ за *другого* повече отъ колкото сѣки самъ за себѣ си? — За това прочие сичкитѣ народи ся стараятъ да повѣрятъ властьта на управлението си въ рѣцетѣ на свойтѣ сънародници, понеже самата *единогрѣенность* и самата *единоотечественность* сж най вѣрнитѣ и искрѣнни поржчителѣ, за, че, такивато държавни служители сякога, свято ще изпълнятъ своята дължность и нѣма никога да допустнатъ, чтото нѣкой вѣнкашѣнъ, или вжтрѣшенъ неприятель, да наруши свободата или мирътъ и тишината на отечеството.

За да ся поддрѣжя управлението на нашата държавя, сир. за да ся възнаградятъ ония, които управляватъ. — Които упражняватъ дадената имъ власть отъ народътъ; ний Българитѣ отдѣляме сѣки единъ отъ насъ, една частъ отъ приходи-тѣ си и я даваме на правителството, за да плаща на чиновницитѣ за изгубенното имъ врѣме по извршване на държавната имъ служба, (защото никой не работи безъ възнаграждение на трудътъ си, понеже другоаче би умрѣлъ отъ гладъ); Тѣй чтото отъ това излиза, че ний (Българитѣ) носимъ сичката тяжестъ на държавата. — Ний сме дължни, да плащаме толкова пари колкото сж нуждни за съществуванието на нашата държавя съ сичкото и *изискуемо достолѣние*. — Това като е така, то самъ по себѣ ся разбира, че все ний пѣкъ трѣбва, да ся ползуваме и съ облагитѣ, които може да ни даде тя (държавата).

По нагледно изразено, ще каже: че понеже *ний* (българитѣ) (1) *сжз-*

(1) Подъ това название ний разбираме имѣнно, сичкитѣ Българи, които сж ся родили въ (България Сѣвѣрна и Южна), които днеска населяватъ тая наша страна, и които заедно сж прѣкарвали черни тегла за народность, за вѣра и за да не отстѣжжтъ отъ занимаемата имъ частъ земля отъ поражданието върху нея, *името Българинъ*.

давалe нашата държава, за насъ си и тя съществува само чрезъ насъ, то сичко добро и зло отъ нейното съществуване е за наша смѣтка, съ-

8) Аксиомата: *Ubi Onus, ibi emolumentum*. — *Ако имашъ длъжностъ, тамъ е и отговорностъ.* *Ubi sunt les charges, là sont les avan-* да е (нѣ който любопитствува, да ва сигурно нѣщо, нѣма освѣнъ, да гледа отъ

9) Кое е по-голяма година на народното ни избране и като го поразгледа отгоре, отгоре ще се увѣри напълно, че Райската Наша България за да проживѣе една година и трѣбватъ разноски отъ повече десетки милиона левчета, отъ които по голѣмата частъ отиватъ само по исплащане на държавнитѣ служители.

Сичко до тука казано, като е така, то ся разбира само по себѣ, че само *чистокръвнитѣ българи иматъ право и трѣбва да раздѣлятъ властта народна по мѣжду си* и само тогава, да повѣрватъ една частъ отъ нея на чюзденци (и то при износи за страната условия), когато българи нѣма, защото такива хора (чюзденцитѣ) нѣматъ и естествено не могатъ, да иматъ присърдце доброто на страната (съ малко изключение отъ това правило). — Чоловеци, които ся скитатъ по святѣтъ и на които интересѣтъ е мѣрилото на отечественостѣта *Ubi bene, ibi patria*, могатъ ли да бждѣтъ прѣдани къмъ насъ, да ни обичатъ и да ни служатъ искрено? Не 1,000 пѣти Не — Ний доказахме по горѣ съ факти (като говорихме по сжщиятъ прѣдметъ въ IV си брой) и сега ще кажемъ, само, че ний лично, познаваме по-вече души чюзденци, които отъ Руссия ся приминжли у насъ, защото длъжността (*la fonction*), която сж занимавали тамъ е била платена по съ малко пари, отъ колкото (тя сжщѣтъ) у насъ; такива (такива бѣхъ и сичкитѣ руски офицери,) сжщо чюзденци знаемъ, че отъ Немско сж минжли въ Сърбия, гдето следъ като ся пристоявили малко на служба сж я напуцали и ся отивали на сжщата работа въ

Турско, отъ гдето най после сж ся запрѣли у насъ, защото въ България най добре ся плаща. — Такиви пѣтующи птици има много у насъ и ся наслаждаватъ прѣвжходно съ тлжсти плати, които нето на сънъ не сж ги виждали нѣкога въ своѣто отечество — А камоли да ги получаватъ! Колко души: Русси, Поляци, Арменци (1) Гръци (2) Еврей (3) Немци Сърби, Бесарабци (съ малко изключение), македонци, (съ малко изключение) цѣнци и по немчени Чѣхи (съ малко изключение) ся плащатъ у насъ богато, богато, *като отниматъ хлѣбъ на стотини души чистокръвни българи?* Защо такава неправда? Защо Българинѣтъ, да плаща, да поддържа Българската държава съ своѣтъ потъ, а чюзденцитѣ, да ся наслаждаватъ отъ сичкитѣ добрини, които произтичатъ отъ тая сжща държава? Само Българинѣтъ ли на тоя святъ е роденъ, да робува на всевъзможни чюзди птици? — Стига вече, стига, че ся насити и пресити той (Българинѣтъ) отъ толкова гѣжки мѣки и горчивъ хлѣбъ, когато яде отъ 500 год. на самъ Смучихъ му кръвѣтъ, пихъ му и ядоха му потѣтъ толкова стотини години турци и Гръци и сѣкакви чюзденци, които налитахъ, на свързаниятъ и полуубитъ българинъ и го пояхъ съ горчива отрова както едно врѣме ся поили съ оцетъ, разпнжтиятъ на кръсть, Христа Спасителя! Прѣди освобождението ни Българинѣтъ бѣше най огнетениятъ робъ на земята, защото той трѣбваше да работи двойно и повече отъ колкото работятъ чернитѣ Африкан-

(1) Тембели повечето отъ тѣхъ които прѣкарватъ съвършено животински животъ — На арменецѣтъ най-священното чюство е онова на стомаха му — Шарлатани, низки интриганти, подлени кърлешни най негаситни.

(2) отъ които много души дѣска ся криятъ подъ нѣкое Българско имѣ и ся прѣпорччатъ за България и още отъ горе и патриоти.

(3) Които често ся криятъ подъ нѣкое Нѣмско имѣ и искатъ да минѣтъ за такива.

само тогава тѣ ще познаятъ кое е свѣтото, чистото и доброто; нѣ . . . тогава вече ще е късно: една жонайна сила ще ги загони далече и тѣ ще се почувствуватъ испаднали въ развълнувано море отъ страсти, бури и влечения, — въ море, гдѣто капризната сждба си играе безцеремонно съ чювѣка. О, младежи весели и безгрижни! Азъ се укасявамъ като си помисля за вашия край нещасенъ, за участѣта, за оная гроздна и горчива участъ, която вий сами си приготвявате. Единъ гласъ искренъ ви се моли, единъ гласъ слабъ, нѣ ясенъ, гласъ задавянъ отъ сълзи ви казва въ тая минута: свѣстете ся! Свѣстете се съ време, свѣстете ся добрѣ не сте задушени още съвършено, свѣстете се и трѣгнете въ пѣтя озаренъ отъ разума и прогресса. Васъ ви очаква едно бждѣще честито. Едно поле покрито съ лаври ви зове въ областѣта на знанията и науката. Една щастлива сждба ще се открие предъ васъ и ще каже: *елате чяда на отечеството*, нѣ вий ще бждете недостойни. И тогава . . . о, простете мя, да ви окая съ време. Но вмѣсто да ставамъ втори Еремия, вмѣсто да викамъ надъ затрѣнени гробове, по добрѣ: свѣстете се. Вашия край е ужасенъ. Насто-

ски и Азиятски роби за да могатъ ся поддържа двамата страшни негови мжчители Турцитѣ и Гърцитѣ! мѣжду които адски тирани, се промжкновахъ като ядовити усойници змии: Гнуснитѣ развратни и подли арменци (съ назначително изключение), които спioniрахъ, прѣдавахъ и клѣветяхъ нещастиятъ Българинъ, и безъ никаква милость го працахъ (за едно аферимъ копооглу) въ мрачната, влажна и по студена, отъ гробъ, тъмница; отъ гдето нѣмаше връщание! Сжщо правяхъ и Гръци и Еврей (съ малко изключение). — Ба даже подлитѣ и низки поляци (Чяиковски-Саджкъ Папя и други) нагазихъ издихающата, мжченица България и учяхъ мжчителѣтъ и какъ ся мжчи такава хубавица по *московски* и какъ ся бие съ огненниятъ и пжкленъ кашки камшикъ! Създадохъ, тѣ и въведохъ въ Турско казашки Алаи (полкове) съ двойна гнусна цѣлъ: едно да надтискатъ по тѣжко Българина, а друго да му погубятъ народността, катъ го турчатъ! Показвахъ тѣ (поляцитѣ) какъ ся уничтожява единъ народъ по мосовски — Скоро забравили тия заблудени чяда изгубената хубава и велика Полшия — Своята родина! Веѣки чюзденецъ, който ся узовѣще въ България явяваше ся като Господаръ надъ нещастиятъ Българинъ! — Отъ това правило изключяваме Благородниятъ всякога и всякъде, Англичянинъ и искрѣнно любящиятъ, человечеството и идияленъ Французинъ и Белгиецъ, плюсь братскиятъ, добродушиятъ, Гостоприемниятъ и великудушниятъ, нашъ Ромжнинъ.

Така полуобита, измжчена и задушена нашата млада и хубава майка България, въздишаше, до не отдавна отъ страшната сганъ чюзденци, нейни мжчители изгледваше мило своитѣ *по бодри* чяда, простираше къмъ тѣхъ ржце и ги пращаше далеко по свѣтѣтъ, да диратъ помощъ, за избавление; Отидоха тѣ

ПОДЛИСТНИКЪ

(Продължение отъ 3-й брой)

НАШЕТО ОБЩЕСТВО.

Тогава вий оставате младежѣтъ и отвржцате очи отъ тия гнуснави сѣѣни Чувството се вълнува, душата диша омираза и единъ таинственъ гласъ ви шепти тихо на ухото: бѣгай, махни се! Това е гласѣтъ на вхтрѣшното „азъ“, изявено подъ формата на съзнанието и идеалѣтъ, — идеалѣтъ, който протестира при видѣтъ на тоя нравственъ отпадѣкъ, на това безсмисленно нехайство и влечение на невинността къмъ бездната на порока. И може би за винаги тия надѣждни сили да изгаснятъ посрѣдъ заразителний джхъ на тая атмосфера, гдѣто честността е задушена, а за идеалната душа нѣма свободенъ полетъ. Може би за винаги тия неопитни сърдца да се простятъ съ всичко, което душата е запазила въ себе си още чисто и неопятнено. Може би за винаги тѣ да прѣгхрнатъ тоя пѣтъ страшенъ и опасенъ, исходѣтъ на който води къмъ зѣющата бездна на мрака, раскаянието и нещастieto. И само когато достигнатъ надъ ужасната пропасть,

ящето говори за бждѣщето е отражение на минжлото Минжлото се не вржца. Пазете това идеално време, за да не клънете послѣ своитѣ дене. Ако вашитѣ наставници бѣхъ неспособни да ви покажатъ коя е дѣйствителната страна на идеалния животъ, това не е мжчно. Откажете се отъ прѣдразсждѣцитѣ, порока, отъ сегашнитѣ си навици, мнѣния понятия и убѣждения, откажете се отъ всичко старо и ржждясало, откажете се отъ онова, което сѣе мракъ и невѣжество, което забравя, че има цѣли по високи отъ тия на личното добрувание, откажете се отъ всичко това, казвамъ, и тогава вий ще съзрѣте опорната точка на идеалния животъ, тогава ще разберете дѣ е небѣто, дѣ е ада, тогава ще разберете значението на високи оказания, сковани отъ нѣкоя безмозъчна филооофска тиква, които едно поколение завѣщава на друго, подъ заблудителното було на басната и легентата, като: „покланяй се низко“, „мълчи и но думай“, „не дѣй иска да бждешъ по-уменъ отъ баща си“, и мн. др. т: Тогава вашитѣ поглѣдъ ще остане биетъръ, булото ще падне отъ очитѣ ви и вий ще глѣдате ясно на всичкитѣ нѣща. Предъ васъ ще се наточятъ като вѣри-

по чюжбина да чернеятъ, да работятъ и ся провикнахъ до Бога въ свѣтътъ, че България тѣжко страда — издѣхнова и трѣбва силнитѣ и добри хора, като великодушни Християни, да ѝ помогнатъ! За злa чeсть повечето отъ тия синове изгинахъ и лѣжатъ въ студениятъ гробъ оставени и забравени! а по голѣмата чясть отъ останалитѣ, най-паче ония, които и дѣломъ и словомъ сж жъртвовали всичко мило и драго за своята родина, ся скитатъ изъ своето отечество като не мили и не драги и като по чюзди отъ самитѣ чюзденци!

Мнозина истенни и искрѣнни Българи отъ ония, които сж черпели по чюди земли и сж ся трудили за доброто на отечеството, жертвовали сичко за неговото освобождение и най послѣ самиятъ си животъ и днеска още сж подхвърлени — омурчѣни въ самата имъ родна змля въ самото имъ бащино огнище!; А чюзденци по вѣра и народностъ, поплемѣ и жядностъ ся располагатъ въ нашата бащиния, гождтъ ся тѣ отъ нашиятъ потъ и съ презрѣние ся надсмиватъ надъ нещастниятъ народъ, който като че е създаденъ на тоя свѣтъ вѣчно, да бѣде робъ! Нещастниятъ Пушкинъ вмѣсто да кажеше: О! Славяни! Вий слуги на народитѣ Щѣше да бѣде по право да каже: Славни днешни Славяни вий сте родени, да бѣдете чюзди роби! Живъ примѣръ на това сме ний самитѣ Българи, бодри и юнашки Славяни, които отъ като се избавихме отъ подъ Турско и Гръцко робство, страдаме още отъ чюзда сбирщина! —

Да управлява нѣкой, значи, да има властъ въ рѣцетѣ си, а да има такава властъ, значи да има държавна служба, която не е нищо друго освѣнъ една фракция (чястица) отъ цѣлата народна управителна властъ, — погледнете — които обича въ цѣла България и ще ся увѣрите, че много чюзденци коварно ся прѣмжкватъ стрѣмящи ся да заловятъ за косж-

га свѣтскитѣ безумства, алчността, ламтението суетността, невѣжеството, мрака, разврата, лукавството, подлостта, интригата, омората и пр. Тогава ще четете въѣкому въ лицето безхарактерността, порока и назадничавостта, ще различавате животинскитѣ инстинкти, ще разберете що е волностъ свобода и правда и тогава никое развратно попче не ще може съ кръста въ рѣка да води цѣлитѣ да продава своята народностъ, нито да пѣе отъ амвона пѣсни на далечни земни богове.

И тѣкмо когато вий сте владени въ тия размисления, една нова компания влиза въ тоя вертепъ, надъ когото наблюдавате Това сж вече не младежи, не млади и неопитни души, а хора стари и задомени. Тукъ е една отъ ония весели дружини, които пирувахъ по рано въ кафенето и между тѣхъ вий познавате важната персона съ полукръглото чувство, която държеше рѣчь за сѣвернитѣ соколи; другия е убиенца на своя господаръ; третия - неговий любезенъ братъ - Сведю; четвртия - общински свѣтникъ съ валчестото кржгло лице, джамбазинъ и прочутъ капасжинъ, който при всичко това пакъ говори за вѣра и редъ, а петия - баща на едно почетно семѣйство, който ще за-

тѣх и гжрлото нѣжната България, та въ една дадена минута въ единъ мигъ да я свалятъ и погубятъ! Нека мисли и говори кой какво ще, а ний ще кажемъ, че въ Българската земля трѣбва Българинтъ да вирѣе прѣди всичко и въ всѣки клонъ въ управлението на държавата, защото само той може да чюствува и управлява по Български и защото никжде другаде по свѣтътъ нѣма за него политическо мѣсто и протекция. — Нека вземемъ за примѣръ патриотизмъ на чюзденцитѣ, които не само, че нѣматъ и не даватъ мѣсто, у тѣхъ на Българина, нѣ още съпровождатъ и тѣхнитѣ стоки до срѣдъ нашата столица съ своята протекция. — Та пѣкъ кой отъ цѣлиятъ нашъ народъ може ни каза, че е имало нѣкога единъ Българинъ на държавна служба въ: Нѣмция (Австрия заедно съ Чехия), Гръция, Армения, Полша, Бессарабия и Цѣнцария? (подъ послѣдното казване разбираме Цѣнцаритѣ.)

Когато пакъ нѣкой тукашни Българи отидохъ въ Ромѣния и тичяхъ да устрояватъ Комитети, които да ся трудятъ по възможностъ за посорошното освобождение на нашето отечество, то поне единъ отъ свободнитѣ бесарабци обѣлили си устата, да каже поне двѣ добри думи (а камоли да даде нѣкоя паръ), за доброто на тая България, въ която тий днеска ся располагатъ като въ своя мошия?

Тия бесарабци имахъ голѣми общински доходи въ Бесарабия отъ които можяхъ, не само нѣкоя пушка нѣ и тонове, да купятъ и дадатъ за въ полза на България. — А тѣ не дадохъ нето една тенежана цѣва! а пакъ сега, я ги погледни; сѣки ся е разперилъ и ти продава такъвъ патриотизмъ, чтото и ти ся зачярвявашъ, като го слушашъ?!

Ако държавнитѣ служби ще ся даватъ на чюзденцитѣ, то тогава защо ся разходватъ толкова милиона левове по стипендий, по училища, по учители? Защо да ся прахос-

вари синтъ си на сжщото мѣсто. Другитѣ замълчаваме, защото ни дотегва повече да говоримъ. Чувството се вълнува, честността протестира и ний хвърляме перото на страна. Какъ! извиквате съ ужасъ и вие, - баща и синъ! ржководитѣли и ученици! сегашни дѣйци и бжджци. Семѣйни хора и развратъ! . . . Да бѣгамъ тогази, да бѣгамъ отъ това смрадно и воняще блато, гдѣто честността е унижена и си затуляте очитѣ. По нататкъ се чуватъ пѣсни, танцове, смѣхъ нѣ вий хвърчите далече. Какво става слѣдъ васъ? Нравственността не пуца да се каже. Нека досетливостта на читателя проникне задъ оная завѣса, която остава неразкрита.

Тогава вий се отдалечавате отъ това мѣсто. Каринитѣ, които една слѣдъ друга се растворихъ прѣдъ вашитѣ очи, ви правятъ такава впечатление, щото и вий не знаете какво да вършите. Вашия духъ се скита разбитъ и смжтенъ. Вий осѣщате едно внезапно заморявание и спирате на първата височина отъ къмъ сѣверната страна на градътъ. Една малка баричка лакатуши едвамъ едвамъ, воденичнитѣ тракания ечатъ въ тишината и гѣститѣ дървета показватъ криволичието на баричката. Тѣкмо когато сте

ватъ толкова пари? — Защо да гниятъ толкова нѣжни и млади грѣди? — Защо толкова души учители, да си вадятъ учитѣ за да учятъ ученици?

Въ България чюзденцитѣ не само че ся платени добрѣ и блаженствуватъ отъ почести, миръ и тишина, нѣ още повечето отъ тѣхъ ни ся смѣятъ, че ний си вадимъ очитѣ единъ други по мѣжду си, безъ, да обръщаме никакво внимание на тѣхъ; та по тоя начинъ тий опрѣжнватъ чѣсто дадениятъ имъ кокалъ, както обичатъ, такъвъ кефъ и турскитѣ Деребеюви не сж имали въ тѣхно времѣ! — Който желае, да ся увѣри въ това стига му, да жертвува малко времѣ за наблюдение, само изъ голѣмитѣ градове и ще виде сичко. Пакъ ако щешъ надзърни нѣкоя вечеръ въ кафе Панахъ или направѣ расходка прѣзъ капанската улица.

Времѣ е вече, мислимъ да ся обърне сериозно внимание, на важниятъ въпросъ, Чюзденцитѣ въ България, които може би съ своето растяще число, ще начнѣтъ да угружяватъ самитѣ насъ синца ни. Нека затова ни послужатъ слѣдуюцитѣ два нагледни примѣра:

1.) Погледнете, който обича и вижте какво не си е испатила Ромѣния и Молдова отъ фанариотитѣ, които прѣди много години тѣхнитѣ Гръци Каймаками владѣтели бѣхъ навлѣкли въ тая прѣкрасна страна, които (фанариоти) нахлужвали полегичка и тихичко, вмжкновали сж въ сърдцето на държавното управление, догдето най после го усвоили съвсемъ и го държатъ и до сега! Който е любопитенъ лѣсно може ся увѣри въ това, като отправи единъ погледъ прѣзъ дунавътъ.

2.) Какво не си е протеглила Русия отъ нѣмцитѣ, които едно врѣме, единъ отъ Рускитѣ Царѣ билъ поканилъ въ управлението на Държавата му ушъ за луксъ? — Нали тѣ и до днеска управляватъ тая севѣрна славянска страна! Да погледне който обича по отблизо въ това управле-

владени въ разсжждения, единъ гласъ ви крещи таткъ изъ хрусталака:

— Ей, ти тамъ, кой си? Скоро си обирай джермитѣ, че ще ти свѣта масло.

— А че зашто? питате вие очудено. Азъ почивамъ тука, не правя нищо лоше и слѣдъ малко ще си замина, - нѣма много да се бавя.

— Още сега, още сега, или пушката е готова! Какъ влизашъ безъ изинъ въ чужди мѣста?

— Но че това е общо мѣсто казвате вие, това е бейско него всѣки го знае, за общинска мѣра.

— Общинска мѣра ли? Да мя прощавашъ ти менъ простако! Хвъркна то онова време. Байо Христо и киръ Димитракито иматъ веке и тапия за него.

— Та то е общинско, - каква тапия? Нима е закупено отъ нѣкого . . .

— Ха - а! та ти още ли ще се расправяшъ извика пазачьтъ и пушката лѣсна въ рѣцете му.

— Пусти цѣнцари! ограбихъ орталжка, казвате вие и отлетявате на горѣ.

(Слѣдва)

ние и напълно ще ся увѣри, че Гирсовци, Каулбарсовци, Херенотовци и всякакви други Херовци движатъ (и днеска) Рускиятъ държавенъ механизъмъ по кефатъ си. Нали това обстоятелство е накарало бедниятъ Пушкинъ, за да каже: О Славяне Ви народовъ слуге и пр.

Ний сме напълно увѣрдни обаче че настоящиятъ нашъ кабинетъ въ съставтъ на когото влизатъ най добритъ наши патриоти, ще уреди и тоя, както урѣди толкова други много важни въпроси.

ЕДНО ОБЯСНЕНИЕ.

Нѣщо, което трѣбваше да се очаква, появяването на нашия вѣстникъ повдигна злѣчката на мнозина приятели, тукашни и външни. Ний знаѣхме това. Преди още да излеземъ отворено въ полето на журналистиката, ний раздихме какво ни предстои да вършимъ, прѣдвидѣхме всичко, което ще ни се прѣпрече на пътя и тогава вдигнахме своето знаме. Но, ако най-малкиятъ и обикновенни работи срѣщатъ противници и негодующи, то не ще никакво съмнение, че и нашето дѣло щѣше да срѣщне прѣрѣкания отъ страна на назадничавитѣ и продадени личности, съ които ний влизахме въ борба. Туке се явяваше едно нѣщо, прокарването на което влече събарянето на други закорѣнели и отживѣли мнѣния и понятия. Естествено е, че полемиката бѣше първото нѣщо, което ни очакваше; но пакъ това не ни беспокои никакъ, защото ний имахме и имаме вѣра въ святостта на принципитѣ, които защитаваме. Нашата задача е: свобода външна и вътрѣшна. На всички ония, които по разни причини, се искаахъ противъ нашето направление, ний имъ отговаряме отдѣлно. Тѣ сж пигмеи, безъ национално чувство и съзнание, които иматъ вѣра само въ Московский сатрапъ. Като оставимъ тѣхъ на страна, срѣщатъ се мнозина други, които твърдѣ чѣсто ни запитватъ: защо пишемъ така остро. На нашитѣ почетни защитвачи се вижда тѣжко, гдѣто ний говоримъ повече за тъмнитѣ страни на живота. Тѣхна милостъ се възмуцаватъ, че ний не пазимъ благоговѣние спрямо извѣстни хора и закачаме по нѣкога нѣкои страници отъ тѣхното минжло и настояще. Какво да кажемъ? Нежни и истънчени натура, научени да мечтаятъ и се въсхищаватъ, които глѣдатъ на чловѣка само отъ къмъ идеална страна. Тѣ ни се рисуватъ съ всичката си дѣтинска наивностъ, но-горкитѣ въ какво дълбоко заблуждение падатъ! На ония, които не сж въ течението на нашитѣ работи, ний ще имъ простимъ тая наивностъ и даже ще се съгласимъ съ тѣхъ, по принципъ, че тѣ иматъ право, защото незнаятъ въобще какъвъ е моралния зачатъкъ на ония, които ний рисуваме. Обаче, какво да кажемъ за тѣзи, които сж живѣли и отраснали тука, а при всичко това още сж слѣпи и не виждатъ какво става на около имъ? Какво да кажемъ за ония, които виждатъ работитѣ много по-добрѣ отъ насъ, а не

могътъ или не искатъ да разбержтъ? Какво да кажемъ за тѣзи, които послѣ толкова примѣри още не могътъ да излѣзатъ отъ заблуждението, въ което сж се намирали? Прѣди да кажемъ тове, ний искаме по напрѣдъ да обяснимъ друго нѣщо. Ний не признаваме да сме нанесли нѣкому обида, защото, ако има нѣщо казано, то това е било отгласъ на една истина, чиста и очевидна; а ако нѣкой е позоренъ и оскандализиранъ, ний не сме криви за това. Ний не сме нападали никого, защото не пишемъ небивали нѣща; а сторенъ грѣхъ, ако се извади на явѣ, това не е докечение отъ наша страна. Къмъ подлитѣ и назадничавитѣ ний сме биле безпощадни, — това е вѣрно, нъ то не е престѣпление. Ний копираме живота на една частъ отъ нашето общество, взето въ ограничени смисъл на думата. И пакъ, когато работимъ, ний сме пренудени да прѣскачаме цѣли страни, да закриваме сами цѣли страни, защото, иначе, щѣхме да оскърбимъ моралното чувство на нашия читателъ. Ний питаемъ всѣки който познава малко много нашитѣ хора, който познава Скокова, Бръшлянова, Т. Цвѣтковъ, дѣдо Нене, Т. Т. Табаковъ, позорния прангаджия, цѣнцаритѣ и пр., какво би казалъ, ако единъ день честно и откровенно нѣкой го запита да си каже мнението за тѣхъ? Ако чувството на съвѣстта не е помрачена, ний сме увѣрени, че който и да би билъ онзи, на когото се зададе горния въпросъ, той би далъ такъвъ отговоръ, който, отъ приличие, ний никога не бихме помѣстили въ листътъ си. Думитѣ Скоковъ и Бръшляновъ сж два звука, свързани съ мракъ и ретроградизмъ; имената: прангаджия и Тодоракци Цвѣтковъ сж имена фатални и отвратителни; думата „цѣнцаринъ“ е по ужасна за тукашния търговецъ отъ колкото холерата въ Европа; думата: дѣдо Ненко е олицетворение на всичко глупаво и безумно; Табаковъ но за него по-добрѣ да не говоримъ. Той не заслужава тая честъ. Това сж хората, за които ний сме пуцали нѣкоя дума до сега. Тѣ сж ония, къмъ които ний сме бивали безпощадни. Питаемъ тогава, възможно ли е да се каже една свѣтна дума за тия хора? Възможно ли е да се глѣдатъ тѣхнитѣ безумства и да се мълчи? То би било оскърбление на честността и правдата, ако се допустнеше такава мисълъ. Тѣ сж хора отъ една тайфа, които си приличатъ по нрави и по характеръ които сж глѣдали да заблуждаватъ, да сѣятъ тъмнина, да задържатъ всичкото въ застои, да умаломощятъ всичко добро и съзнателно. Ако нѣкой знае нѣщо добро за тия хора, нека излезе да ни каже и ний ще му се поклонимъ. И дѣйствително кои сж тѣ и какви сж? Безпристрастната оцѣнка ни дава твърдѣ горчивъ отговоръ. Цѣнцаритѣ заграбихъ три окръга, селяни и граждани плачатъ отъ тѣхнитѣ спекулативни прѣдприятия, отдѣлнитѣ собственици глѣдатъ смѣтно на своето бждѣще, селянитѣ викатъ на пропала отъ тѣхнитѣ стѣргалки и завличания, градътъ добива цѣнцарска помада, наврѣдъ тѣ навличятъ економическо поробване. Скоковъ и

Бръшляновъ сж двѣ позорни личности, олицетворяющи всичко подло и назадничаво; единий представлява мрака, другий — невѣжеството. Тѣ сж двѣ страшилища, които глѣдатъ да задържатъ прогресса и развитието на дирѣ за да могътъ да бждѣтъ вѣчно свѣтци и на власть — единий инспекторъ, а другия, — кметъ въ бждѣщи времена.

Бръшляновъ е чловѣкътъ, който е казалъ онова знаменито слово: „Гимназистъ ли е, свършилъ ли е най-малко петъ класса, давай му *тестира* изъ Плѣвенъ, защото той е опасенъ.“ Като политически челякъ, Бръшляновъ е безъ начало, принципи и идея; като общественъ дѣецъ — той е безхарактеренъ; като учителъ — той е звѣроподобенъ; като инспекторъ — дѣятелността му се е ограничавала да цѣнява по селата по-младички и лѣскави учителчета или хора отъ неговата черга, а като чловѣкъ — той е . . . той е . . . нека други да го каже. Ний незнаемъ такава дума, която да открива всичката негова низостъ и всичката негова *азиятщина* и безхарактерностъ. За него влѣкъ всѣки е опасенъ, който има свое сждѣние. За това той е гонителъ на всички будни младежи, нѣколко отъ които успѣ да прогони изъ Плѣвенъ, като ги замѣни съ лица низки и бездарни, като синътъ на позорния прангаджия и онова колибарско кречетало, което, навѣрно, е изостанало отъ нѣкой изуитски орденъ. Скоковъ е чловѣкъ който въ всичкитѣ дѣйствия на Бръшлянова се явява неговъ сплтникъ. Замѣни името на Бръшлянова и пишеш Скоковъ. Значението е сждо, качествата сж еднакви. Ноговий идеалъ се изказва на кѣсо: „заслѣпвай за да владѣешъ“. За прангаджията и Т. Цвѣтковъ ний нѣма нищо да кажемъ, защото общественото мнѣние отдавна е успѣло да проникне въ тъмнитѣ кюшета на тѣхния животъ. Ний оставяме него да имъ бжде сждия. А Табаковъ, а Н. Вълчовъ — нека не мърсимъ съ тѣхъ колонитѣ на вѣстника. Тѣ сж колкото назадничави, толкова тѣпи, толкова бездарни, толкова вредителни и безрасждни. Тѣ сж такива суратсѣзи, щото нищо не е въ състояние да ги направи да почувствуватъ и когато ний имъ извадихме позорътъ на лице, тѣ съ сатанински смѣхъ се кикотяхъ, като че ли имъ казвахме *аферимъ*. О, невѣжи! Ако имате поне отъ малко съвѣсть, вий требваше да се засрамите отъ само себе си, вий трѣбваше да се скриете отъ очитѣ на обществото, за да ви не глѣда. Нъ честно сивия за васъ е нѣщо чуждо.

РАЗНИ.

Подвърдява се новината отъ Белградъ която съобщаваше, че правителството е поискало кредитъ отъ 2 милеона лева за копуване на топове и други военни припаси.

Съгласно една телеграмма отъ 15 того въ Бразилия ся е открила една конспирация противъ републиката.

ПРИТУРКА

Къмъ 5-й брой на В. „Народна Сила“

Извѣстиятъ отъ Лондонъ че Парнелъ ся отказалъ, да следва заведеното си дѣло противъ в . . . „Times“ тѣй като притежателятъ на тоя последниятъ му билъ запла- тилъ 5,000 лири стерлинги *dommages enteres*. —

Ромжнскиятъ министръ на тър- говията, като отговорилъ на една интерпелация, изказалъ, мнѣние че наистена е нужно да ся учрѣди е- дно Ромжнско Параплув Дружес- тво по Дунавътъ, въ което щѣлъ да позволи да взематъ участие и стра- нни ако е нужно; като обѣщава същевременно (Министрътъ) още че ще ся отпусне ипомощъ (*subvention*) отъ правителството, за която цѣль ще иска нуждниятъ кредитъ, стига само да ся успѣе съ основанието на такава дружество.

Отъ Бѣлградъ извѣстиятъ, че съжеляватъ за слухътъ (който ся раздавалъ тамъ) че мѣжду Сърбия и Черногора ся заключилъ Отбраните- лень и нападателень съюзъ като казватъ, че Вуковичъ билъ само но- сителъ на приятелски сношения мѣ- жду дветѣ съседни държави.

Сръбскитѣ вѣстници водятъ страшна полемика противъ Славяно- филскиятъ Петербургски комитетъ, защото тоя послѣднийтъ публику- валъ една карта етнографическа: спо- рѣдъ която: Македония, (Стара Сър- бия) и Пиретското окръжие биле по- казани населени отъ Българи.

Спорѣдъ най новитѣ извѣстия отъ Руссия гладътъ който владѣялъ въ Казанската губерния, начилъ да ся распространява (Блаженна Свя- та Руссия) ? !

До В. „Родолубецъ“.

Отъ 39-итъ брой на „Родоло- бецъ“ се вижда, че той страдае отъ нѣкоя си инфлуенция (*a' une certaine influence*), — която му причинила за- тѣпление на чувствата и въ след- ствие на което всичко чувствува блоткаво. — Ний неврзваме *кусуръ*; а го съжеляваме! За да се избави обаче отъ таковото неприятно поло- жение, ний му прѣпорѣчаме съдър- жанието на 2-й 3-й и 4-й брой отъ „НАРОДНА СИЛА“ което на *си- гуръ* ще му послужи като единъ прѣвъсходѣнъ диафоретикъ (*diapho- retique*), който непрѣменно, ще го из- бави отъ трудното положение и ще му докаже че „Народна Сила“ не е *длъгъ Дило* безъ кокали като „Родо- любецъ“ а снажна и внушителна както я показва самото имѣ. Незная- хме че родолубецъ билъ масцабъ на вѣстницитѣ ? !

Научаваме се че синътъ на Въл- чя прангаджията се разлуталъ на горе на доло изъ градътъ и где за- вжрне бѣлва всевъзможни гущери противъ нашиятъ вѣстникъ „Народ- на Сила“. — Съжеляваме го нещас- ната гарга! нѣ нѣма какво да му правимъ, защото, който е убивалъ хора и лежалъ по турскитѣ абсани съ тѣжки пранги на краката не е и не може да бѣде честенъ челякъ, пакъ и на рѣдко може отгледа и въспита честни и добри дѣтца! съ- гласно поговоркитѣ: каквато коза- тѣ, такова и ярето; крушката не пада далеко отъ коренътъ. —

Като живъ примѣръ на това мо- же послужи обетоятелството: че ба- щата за когото ние думата билъ хай- дутинъ въ Турско а синъ му спи- нинъ въ България.

ОБЯВЛЕНИЕ

Долоподписанный Докторъ на Правото, и на Медицина- та, бивший граждански и вр. И. Д. Воененъ Прокуроръ; Граждански и Воененъ Лѣ- каръ (въ България и Ромж- ния), обявямъ на Г. Г. ин- тересующитѣ ся, че прие- мамъ да защищавамъ: Граж- дански, Търговски и Углав- ни Дѣла, прѣдъ всичкитѣ сѣдилища въ България.

Подавамъ такожде меди- цинска помощъ на страдаю- щитѣ отъ разни болѣсти.

Прѣзъ цѣлиятъ день ся намирамъ Въ домътъ си (къщата на Ганча Бановъ)

гр. Плъвень,

Съ почитание:
Х. З. Чобановъ.

Умоляваме ония отъ нашитѣ а- бонати, които не сѣ внесли до сега абонамента си, да побързатъ съ вна- сянието му. друго яче ще прекъс- немъ испращанието.

Съобщаваме за знание, че всич- ко, което се отнася до вѣстникътъ ни, да се испраща до администра- цията, а не до редакцията.

Отъ Администрацията

PT
BT

PT
BT

PT
BT

PT
BT

PT
BT